

Adam Makowicz

Urodził się w 1940 roku w Czechach, w polskiej rodzinie mieszkającej wówczas na Śląsku Cieszyńskim. W 1946 z rodzicami powrócił do Polski. Wybór padł na Rybnik, gdzie ojciec Adama znalazł pracę w kopalni jako inżynier maszyn górniczych. Już w Rybniku, pierwszych lekcji gry na fortepianie udzielała Adamowi jego matka, również pianistka i śpiewaczka. Młody artysta okazał się szczególnie utalentowany, dlatego też trafił do szkoły dla dzieci uzdolnionych muzycznie, a następnie do rybnickiej klasy fortepianu wybitnego pedagoga, profesora Karola Szafranka. Choć rodzice marzyli dla syna o karierze klasycznego pianisty, 15-letniego Adama porwał jednak jazz, którego uczył się słuchając programu radiowego „Music USA-Jazz Hour” legendarnego popularyzatora muzyki jazzowej, Willisa Conovera.

W późnych latach pięćdziesiątych w Polsce muzyka jazzowa była niemile widzianym i wręcz zakazanym owocem Zachodu. Ta muzyka (jak powiedział kiedyś Adam, „świat wolności i improwizacji”), zwłaszcza w wykonaniu mistrzów fortepianu takich jak Art Tatum czy Erroll Garner, zafascynowała go do tego stopnia, że jako nastolatek porzucił szkołę, jej klasyczne wymagania i zasady.

W poszukiwaniu własnej drogi artystycznej i języka muzycznej wypowiedzi, młody muzyk, nie mogąc liczyć na dalszą pomoc rodziców, wybrał niezwykle skromną egzystencję w warunkach ciągłej niepewności przeżycia następnego dnia. Jego oazą stał się wówczas krakowski klub jazzowy „Helicon”. Kilka lat później - w 1962 roku - wraz z trębaczem Tomaszem Stańko założył grupę „Jazz Darings” uważaną za pierwsze europejskie combo freejazzowe. Przez wiele lat swoją muzyką uświetniał legendarne już wtedy warszawskie festiwale Jazz Jamboree. Od połowy lat 1970 Adam Makowicz coraz częściej grywał koncerty solowe zyskując sławę i uznanie wśród melomanów w Polsce i na świecie.

W 1977 roku, z rekomendacji Benny Goodmana i Willisa Conovera, legendarny producent John Hammond zaprosił go na 10-tygodniowe tournée w USA. W tym czasie, Adam Makowicz nagrał solową płytę dla CBS Columbia zatytułowaną „Adam”. W 1978 roku wyjechał do USA po raz drugi, tym razem na 6-miesięczny kontrakt i od tego czasu Nowy Jork, Manhattan, stał się jego stałym domem. Otworzyły się przed nim legendarne świątynie muzyki - nowojorska Carnegie Hall (po raz pierwszy wystąpił tam w koncercie poświęconym zmarłemu sześć miesięcy wcześniej Erroll Garnerowi) i klub Cookery w Greenwich Village. Zaproszony został do udziału w Festiwalu Jazzowym w Newport w Rhode Island.

Po wprowadzeniu w Polsce w 1981 roku stanu wojennego, wraz z innymi polskimi artystami mieszkającymi w USA, Adam Makowicz wziął udział w emitowanym na cały świat programie telewizyjnym, zorganizowanym z inicjatywy prezydenta Ronalda Reagana „Żeby Polska była Polską”, co definitywnie zamknęło mu na kilka długich lat możliwość przyjazdu do naszego kraju. Dopiero po 1989 roku, mógł odwiedzić Polskę, do której przyjeżdża teraz regularnie. Występując w USA, Adam Makowicz dzielił scenę z największymi i najwspanialszymi muzykami, między innymi z Benny Goodmanem, Herbie Hancockiem, Earl Hinesem, Freddie Hubbardem, Sarah Vaughan, Teddy Wilsonem, George Shearingiem, George Mrazem, Al Fosterem, Jacki DeJohnette, Charlie Hadenem.

Bardzo wysoko został oceniony przez recenzentów występ w duecie z Leszkiem Możdżerem w Carnegie Hall we wrześniu 2004 roku. Koncert – „pojedynek” między mistrzem weteranem i wschodzącą gwiazdą jazzu, został utrwalony na płytach CD i DVD. Nagranie to zostało uhonorowane „Platynową Płytą” przez wytwórnię EMI Music. Poza utworami czysto jazzowymi, artysta ma w repertuarze także klasykę, szczególnie Chopina, którym „nasiąkł” w młodości, jak sam mówi, i którego czuje „po jazzowemu” jak nikt inny. W USA Adam Makowicz wydał płytę poświęconą muzyce Chopina w interpretacji jazzowej, jedyną amerykańską płytę tego rodzaju

w całości poświęconą genialnemu kompozytorowi. W niezwykle szerokim repertuarze, posiada także utwory G.Gershwina, I. Berlina, J. Kerna, C. Portera i wielu innych kompozytorów amerykańskich. Nagrał kilkadziesiąt płyt i występował w najważniejszych salach koncertowych na świecie, współpracując z największymi współczesnymi muzykami. Autor kompozycji na zespoły kameralne, ponad 100 krótkich kompozycji jazzowych, a także muzyki do filmów krótkometrażowych.

Odznaczony wieloma odznaczeniami cywilnymi, między innymi w 2005 Komandorskim Krzyżem Zasługi. W roku 2008 - z okazji jubileuszu czterystu lat istnienia amerykańskiej Polonii - zaliczono go do zaszczytnego grona najbardziej zasłużonych Polaków w historii Stanów Zjednoczonych. W październiku 2009 roku, Adam Makowicz został udekorowany w Warszawie Złotym Krzyżem „Gloria Artis” – najwyższym państwowym odznaczeniem za zasługi w propagowaniu polskiej sztuki na świecie. W 2012 roku, Towarzystwo Przyjaciół Śląska w Warszawie przyznało Adamowi Makowiczowi coroczną nagrodę dla osób szczególnie zasłużonych dla Śląska. Od kilkunastu lat jest Honorowym Obywatel Ustronia, poświęca swój coroczny jesienny recital w Ustroniu na cel charytatywny, wspomagając tym gestem Ośrodek Edukacyjno - Rehabilitacyjno - Wychowawczy w Ustroniu-Nierodzimiu. Jesienią 2011 roku, wydawnictwo PWM Edition opublikowało cieszącą się dużym zainteresowaniem czytelników książkę Marka Strasza „Grać pierwszy fortepian. Rozmowy z Adamem Makowiczem”, w której jazzman niezwykle barwnie i szczerze opowiada o swoich trudnych początkach, miłości do jazzu i karierze za Oceanem. W 2015 ukazało się drugie wydanie tej poczytnej publikacji. W tym samym roku, jego rodzinny Rybnik przyznał mu zaszczytny tytuł Honorowego Obywatela Miasta Rybnika, a w marcu 2018 ZAiKS Honorowe Członkostwo. Także w marcu 2018, miała miejsce premiera płyty „Swinging Ivories”, na której zarejestrowano jego recital w Studiu Koncertowym PR im. W. Lutosławskiego w Warszawie. Jej wersja winylowa ukazała się w lutym 2019. W 2019 za zasługi w szerzeniu kultury polskiej za granicą Adam Makowicz został uhonorowany przez Klub Inteligencji Polskiej w Wiedniu nagrodą Złotej Sowy Polonii, zwaną „Polonijnym Oscarem”.

Od 2012 roku, Adam Makowicz blisko współpracuje i koncertuje w Stanach, Kanadzie, a także ostatnio w Polsce, z pochodzącym z Polski nowojorskim saksofonistą Krzysztofem Medyną. W 2019 r. panowie powiększyli skład swego zespołu o młodego amerykańskiego kontrabasistę Jeffa Dinglera. Premierowy występ ich tria – MMD Jazz Ensemble miał miejsce 3 czerwca 2019 w legendarnym klubie nowojorskim Blue Note.

W 2020 roku, wspólnie z Leszkiem Możdżerem przygotował nowy program aktualnie prezentowany z ogromnym sukcesem na największych polskich scenach koncertowych. W 2020 Stowarzyszenie Jazzowe Melomani przyznało Adamowi Makowiczowi dwie nagrody: Grand Prix of Europe oraz Grand Prix za Całokształt Działalności. W 2021 został laureatem nagrody Złotego Fryderyka za całokształt twórczości, a w listopadzie 2022 Akademia Sztuki w Szczecinie nadała mu tytuł „doktora honoris causa”. W 2023 miały miejsce premiery dwóch najnowszych płyt Adama Makowicza: „Welcome Back, Adam” nagranej dla firmy ForTune (CD) oraz „Blue Sapphires” przygotowanej dla AC Records (winyl).

(oprac. na podst. materiałów prasowych artysty)